

FONDATION P&V

*émancipation participation
citoyenneté solidarité*

PERSBERICHT

UITREIKING BURGERSCHAPSPRIJS 2010 DOOR DE STICHTING P&V op 30 november 2010 in de Halles des Tanneurs te Brussel

Hoe recidive vermijden?

De gevangene is een burger van wie de vrijheid wordt ontnomen en die zich vroeg of laat weer in de maatschappij moet integreren!

Op dinsdag 30 november 2010 (om 19.00 u) reikt de Stichting P&V voor de zesde maal haar Burgerschapsprijs uit. Deze prijs wordt elk jaar uitgereikt aan personen, initiatieven of organisaties in België of het buitenland die zich op voorbeeldige manier inzetten voor een open, democratische en tolerante samenleving. De laureaten van 2010 zijn Jacqueline Rousseau, stichtster van de vzw ADEPPI, en Guido Verschueren, directeur van de Centrale Gevangenis van Leuven.

De twee laureaten van 2010 zijn dagelijks actief in onze gevangenissen. Vaak wordt in negatieve en sensationele termen over het gevangeniswezen bericht: stakingen, vluchtpogingen, overbevolking,... maar zelden heeft men het over al het positieve dat wordt gedaan om de gevangenen een betere kans te geven om op een dag naar de maatschappij terug te keren. De jury van de Burgerschapsprijs wil de publieke opinie sensibiliseren voor de zin van gevangenschap. De eerlijke burger beschermen, misdadigers straffen en de criminaliteit aanpakken zijn enkele van de gekende opdrachten van de gevangenis, maar al te vaak vergeten we die andere cruciale doelstelling die erin bestaat om de gedetineerden weer te integreren in onze samenleving en alles in het werk te stellen om recidive te vermijden. In 2005 werd een basiswet gestemd die deze filosofie ondersteunt. Hoe zit het met de toepassing ervan op het terrein?

De twee laureaten: Jacqueline Rousseau en Guido Verschueren

In 1981 beslissen **Jacqueline Rousseau** en enkele docenten, vanuit het besef dat gedetineerden meestal laaggeschoold zijn, om de vzw **ADEPPI** (Atelier d'Education Permanente pour Personnes Incarcérées) op te richten. Met ADEPPI willen ze kennis en cultuur aanbieden aan gedetineerden om hen langs deze weg te helpen zich na hun vrijlating weer te integreren in de maatschappij. Deze vereniging was de eerste in België die opleidingen organiseerde in de gevangenis. Ze was een pionier en inspiratiebron voor tal van andere organisaties. Vandaag telt ADEPPI 33 docenten en animatoren die in 11 strafinrichtingen in Brussel en Wallonië actief zijn. In 2011 viert ADEPPI haar dertigste verjaardag.

Dit jaar bestaat de **Centrale Gevangenis Leuven** 150 jaar. Sinds haar oprichting in 1860 werd ze vaak als voorbeeld aangehaald. **Guido Verschueren** is er directeur sinds 1979. Hij woont in de gevangenis en waakt er over de naleving van waarden als tolerantie, solidariteit en emancipatie. Hij behandelt elke gedetineerde op een menswaardige manier, hij stimuleert de organisatie van opleidingen, van sportieve en culturele activiteiten, van werk en van contact met familie, vrienden en de buitenwereld. Samen met zijn medewerkers, de talloze vrijwilligers en de verenigingen die actief zijn in de gevangenis van Leuven spant hij zich in om van de straf van de gedetineerden te maken wat ze eigenlijk moet zijn: een bescherming van de samenleving, een middel om criminaliteit te bestrijden, maar ook een gelegenheid om elke gedetineerde volledig en definitief te reclasseren.

De **Stichting P&V** die strijdt tegen de uitsluiting van jongeren met acties die er over het algemeen op gericht zijn om jongeren mee te laten bouwen aan een meer solidaire en tolerante samenleving, werd geraakt door het feit dat 75 procent van de gedetineerden jonger dan 35 jaar

zijn en dat hun gemiddelde leeftijd 25 jaar is. Het aantal jongeren dat in de gevangenis terecht komt blijft stijgen en velen onder hen recidiveren. Het werk dat door onze laureaten wordt geleverd is vandaag meer dan ooit noodzakelijk! We hopen dat hun voorbeeld zal worden gevolgd, gestimuleerd en verder ontwikkeld. (www.fondationpv.be)

De Franstalige laureate: Jacqueline Rousseau, stichtster van de vzw ADEPPI (Atelier d'Education Permanente pour Personnes Incarcérées)

Adeppi - Alsebergse Steenweg 303 - 1190 Brussel - Tel.: 02 223 47 02 - Fax: 02 223 47 03
adeppi@skynet.be - www.adeppi.be

ADEPPI zet zich in voor de toekomstige sociale reïntegratie van gedetineerden via een pedagogische en culturele aanpak. De vereniging ijvert voor het respect van de rechten van de mens in de gevangenis en, onder andere, voor de erkenning van het recht op vorming en opleiding. Een gemotiveerd en dynamisch team informeert de gevangenen over de verschillende mogelijke cursussen en voorbereidende opleidingen die worden aangeboden in de gevangenis, bereidt de toegang tot geschikte extern georganiseerde opleidingen voor en helpt de gedetineerden vervolgens met het opstellen van een detentieplan. De vereniging biedt bovendien culturele activiteiten waaraan de gedetineerden actief kunnen meewerken: theaterworkshops, schrijfworkshops, redactie van een Inter-Gevangeniskrant, ... Om een logisch vervolg voor deze cursussen te garanderen worden er partnerships uitgebouwd met verschillende partijen, in en buiten de gevangenis. Gevangenen zijn niet vrij om te handelen, maar wel om te dromen, plannen te maken en te creëren.

De Partners van ADEPPI: La promotion sociale, Lire et écrire, L'Après, Entités fédératrices, La FAFEP, Réseau Financement Alternatif, La CAAP

De Nederlandstalige laureaat: Guido Verschueren, directeur van de Centrale Gevangenis Leuven

Aandacht voor de gedetineerde als mens en zijn menselijke waardigheid is een eerste uitgangspunt in de Centrale Gevangenis van Leuven.

Guido Verschueren

Leuven - Centraal - Geldenaaksevest 64 - 3000 Leuven

Tel.: 016/31 03 50 - Fax: 016/31 03 61 - Guido.Verschueren@just.fgov.be

De Centrale Gevangenis van Leuven, beter bekend als Leuven-Centraal, bestaat exact 150 jaar. Hier zitten voornamelijk gedetineerden (ongeveer 300) die een lange straf uitzitten en voor wie een regime geldt dat specifiek is aangepast aan lange gevangenisstraffen. Guido Verschueren, socioloog van opleiding, is er directeur sinds 1979 en woont met zijn gezin binnen de muren van de gevangenis. Het beleid dat hij de afgelopen decennia samen met zijn medewerkers heeft gevoerd kan in drie grote principes worden samengevat.

Respect voor de menselijke waardigheid: De dialoog met de gedetineerden staat centraal. Er wordt naar de gedetineerden geluisterd en ze worden au sérieux genomen. Hun welzijn is ook een belangrijk aspect van het gevoerde beleid, dat gekenmerkt wordt door zijn « opendeurbeleid » (de celdeuren blijven gedurende het grootste deel van de dag open, de gevangenen kunnen zich vrij verplaatsen binnen de vleugel van hun cel). Leuven-Centraal wil ook de affectieve banden van gedetineerden met hun familie en vrienden maximale overlevingskansen geven.

Een zinvolle detentie: De gedetineerden volgen het leefpatroon van de buitenwereld, met overdag werk of een opleiding en daarna vrije tijd. De gevangenis biedt ook ontspanningsmogelijkheden (sport, spel, cultuur, opleiding) die de actieve betrokkenheid van de gevangenen stimuleren.

De betrokkenheid van de samenleving: De buitenwereld wordt betrokken bij wat zich binnen de gevangenis afspeelt. Enerzijds om de relatie van de gedetineerden met de buitenwereld te onderhouden en anderzijds om hun imago te verbeteren met het oog op een beter onthaal na hun vrijlating. Externe diensten krijgen de kans om binnen de gevangenis hun activiteiten te ontplooiën (RVA, basiseducatie, stadsbibliotheek, de Munt, ...). Vrijwilligers bezoeken de gevangenen, burgers spelen toneelstukken samen met gedetineerden of nemen deel aan voetbalwedstrijden tegen interne teams.

In 2005 werd de Basiswet over het Gevangeniswezen en de Rechtspositie van de Gedetineerden goedgekeurd door het federale parlement. De menselijke waardigheid van de gedetineerde is een rode draad doorheen de tekst. Voor de Centrale Gevangenis van Leuven en zijn directeur Guido Verschueren is de wet vooral een bevestiging van het beleid dat ze de voorbije decennia hebben gevoerd. Een beleid dat de burgerschapswaarden in de zeer moeilijke omgeving van de gevangeniswereld hoog in het vaandel draagt.

Voor bijna iedere gedetineerde gaat ooit de poort terug open. Door de detentieperiode zo zinvol mogelijk in te vullen en het contact met zijn naasten en de samenleving te onderhouden, vergroten aanzienlijk de slaagkansen van een nieuwe start. Iets waar de maatschappij alleen maar baat bij heeft.

De Stichting P&V en haar Burgerschapsprijs

De Groep P&V Verzekeringen die ontstaan is uit de coöperatieve beweging, richt in 2000 de Stichting P&V op en wordt haar belangrijkste mecenas. Zich baserend op de principes van de sociale economie legt de Stichting de nadruk op actieve deelname, autonomie en sociale verantwoordelijkheid van onze jongeren. In 2006 werd de Stichting P&V erkend als stichting van openbaar nut.

De Stichting P&V wil jongeren een aantal tools ter beschikking stellen en hierbij een beroep doen op hun competenties en opinies. Ze wil jongeren oproepen tot solidariteit, hun zin voor burgerschap ontwikkelen, hen uitnodigen om hun ideeën uit te drukken, samen te werken en hen te responsabiliseren. Omdat onze jongeren de volwassenen van morgen zijn, bestaat de rol van de Stichting P&V erin om hun ontplooiingskansen te vergroten via projecten die ze rechtstreeks ondersteunen en waaraan ze actief deelnemen.

Om haar burgerschapsideaal kracht bij te zetten en er voldoende weerklank aan te geven, organiseert de Stichting P&V jaarlijks haar Burgerschapsprijs. Deze prijs wordt toegekend aan personen, initiatieven of organisaties in België of het buitenland die zich op voorbeeldige wijze inzetten voor een open, democratische, tolerante samenleving.

Fadéla Amara (Ni Putes Ni Soumises) en Job Cohen (burgemeester van Amsterdam) waren de eerste laureaten van de Burgerschapsprijs in 2005. In 2006 ging de prijs naar zanger, schrijver en beeldend kunstenaar Wannes Van de Velde en het regisseursduo Jean-Pierre en Luc Dardenne. De Senegalese mensenrechtenactiviste Khady Koita, voorzitter van het Europees netwerk voor de afschaffing van de vrouwelijke genitale verminking én auteur van het boek 'Verminkt' kreeg de prijs in 2007. De Burgerschapsprijs 2008 ging naar twee dames: Jeanne Devos, mensenrechtenactiviste en oprichtster van de *National Domestic Workers' Movement* (MDWM) en Simone Susskind, voorzitter van *Actions dans la Méditerranée*. In 2009 werden twee Belgische verenigingen beloond voor hun werk ter bevordering van de interculturele dialoog en het burgerschapseducatie: Kif Kif en Les Territoires de la Mémoire.

www.stichtingpv.be

Perscontact: Stichting P&V - Marnic Speltdoorn, afgevaardigd bestuurder - 02/250 91 05 - stichting@pv.be

Frédéric Pauwels maakte de foto's van de laureaten en hun werk in de gevangenis. Ze worden u ter beschikking gesteld.